

Nr 77.

Kungl. Maj:ts proposition till riksdagen angående emottagande av gåva för anordnande av lokaler för ett trätekniskt laboratorium vid statens provningsanstalt; given Stockholms slott den 28 januari 1938.

Kungl. Maj:t vill härmed, under åberopande av bilagda utdrag av statsrådsprotokollet över handelsärenden för denna dag, föreslå riksdagen att bifalla det förslag, om vars avlåtande till riksdagen föredragande departementschefen hemställt.

Under Hans Maj:ts
Min allernådigste Konungs och Herres frånvaro,
enligt Dess nådiga beslut:

GUSTAF ADOLF.

Per Edvin Sköld.

Utdrag av protokollet över handelsärenden, hållet inför Hans Maj:t Konungen i statsrådet å Stockholms slott den 28 januari 1938.

Närvarande:

Statsministern HANSSON, statsråden PEHRSSON-BRAMSTORP, WESTMAN, WIGFORSS, MÖLLER, LEVINSON, SKÖLD, NILSSON, QUENSEL, FORSLUND.

Chefen för handelsdepartementet, statsrådet Sköld, anför:

Den till statens provningsanstalts huvudbyggnad hörande flygelbyggnaden, som uppfördes samtidigt med den förstnämnda byggnaden under åren 1918—1919, omfattar två våningar och en vind. Våningen 1 trappa upp liksom vinden omfattar endast omkring en tredjedel av bottenvåningens yta. Fly-

gelbyggnaden disponeras av mekaniska avdelningen och byggnadstekniska avdelningen.

Med bifall till Kungl. Maj:ts i 1937 års statsverksproposition (utgifter för kapitalökning, bil. 9, punkt 2) därom gjorda framställning anvisade riksdagen för budgetåret 1937/1938 under Utgifter för kapitalökning, Statens allmänna fastighetsfond, ett reservationsanslag av 38,000 kronor för tillbyggnad av statens provningsanstalts flygelbyggnad. Till grund för Kungl. Maj:ts förslag låg en av styrelsen för provningsanstalten i skrivelse den 4 september 1936 gjord och av byggnadsstyrelsen tillstyrkt framställning.

Enligt förslaget, som huvudsakligen avsåg vinnande av ökat utrymme för byggnadstekniska avdelningen, skulle tillbyggnaden uppföras på en genom statligt beredskapsarbete för ändamålet planerad tomt i flygelbyggnadens förlängning. Tillbyggnaden skulle i plan omfatta 17.5×10 meter; inre nyttig höjd föreslogs till cirka 3.5 meter och byggnadens höjd till nocken skulle vara cirka 6.4 meter.

Genom tillbyggnaden skulle även mekaniska avdelningen erhålla en ökning av golvytan med cirka 5×10 meter.

Den 25 juni 1937 bemyndigade Kungl. Maj:t byggnadsstyrelsen att i samråd med styrelsen för statens provningsanstalt låta utföra ifrågavarande byggnadsarbete i huvudsaklig överensstämmelse med det uppgjorda förslaget.

Sedan byggnadsstyrelsen i skrivelse den 31 augusti 1937 anmält, att på grund av väsentliga prisstegringar å byggnadsmaterialier m. m. en ökning å anslaget av 9,500 kronor vore erforderlig, ävensom hemställt, att Kungl. Maj:t måtte bemyndiga styrelsen att, utan hinder av angivna omständighet, igångsätta ifrågavarande arbete, har Kungl. Maj:t dels den 22 oktober 1937 lämnat byggnadsstyrelsen det begärda bemyndigandet med avseende å arbetets igångsättande, dels ock i årets statsverksproposition (kapitalinvesteringar, bil. 9, punkt 2) föreslagit riksdagen att till tillbyggnad av statens provningsanstalts flygelbyggnad för budgetåret 1938/1939 anvisa ett reservationsanslag av 9,500 kronor.

I en till Kungl. Maj:t ställd, till byggnadsstyrelsen ingiven skrivelse den 20 januari 1938 har nu *styrelsen för statens provningsanstalt* hemställt om tillstånd att mottaga vissa av svenska teknologföreningen erbjudna gåvor till ett värde av omkring 18,000 kronor, avsedda att möjliggöra anordnande av lokaler för ett trätekniskt laboratorium vid anstalten, ävensom om bemyndigande för byggnadsstyrelsen att för detta ändamål tillbygga en andra våning å den nu under uppförande varande tillbyggnaden till anstaltens byggnadstekniska avdelning i huvudsaklig överensstämmelse med av byggnadsstyrelsen uppgjorda och av anstalten godkända ritningar. Anstaltsstyrelsen framhåller, att sedan 1936 stode till anstaltens förfogande ett på privat väg insamlat belopp av 10,000 kronor för utredningar och undersökningar vid anstalten i syfte att vidga kunskapen om svenskt trä och dess produkter. Av brist på lokalutrymme hade ifrågavarande arbete emellertid icke kunnat utföras. Den föreslagna påbyggnaden avsåges att disponeras för trä-

tekniska undersökningar av mindre skrymmande beskaffenhet. Arbetena komme att i enlighet med för anstalten gällande instruktion utföras på uppdrag mot betalning eller som forskningsarbeten i den mån penningmedel för täckande av driftskostnaderna ställdes till förfogande.

Med skrivelse den 21 januari 1938 har *byggnadsstyrelsen* överlämnat styrelsens för statens provningsanstalt nyssnämnda skrivelse; och har byggnadsstyrelsen för egen del anfört bland annat följande:

Enligt det framlagda förslaget om anordnande av ett trätekniskt laboratorium skulle detta inredas inom en å tillbyggnaden uppförd andra våning. Kostnaden härför, exklusive inredningsarbeten, hade beräknats till 18,000 kronor, utgörande merkostnad vid utnyttjande till fullo av för tillbyggnaden tidigare beräknade medel.

Byggnadens bottenvåning vore nu uppförd och arbetena bedrevs för närvarande i återhållen arbetstakt i avvaktan på beslut huruvida den andra våningen skulle utföras eller ej.

Kontantbelopp och andra gåvor, som svenska teknologföreningen avsåge att för ändamålet ställa till förfogande, utgjordes av följande:

deposition i bank	kronor	7,000
värme- och sanitetsteknisk anläggning	»	8,000
tegel till en våning (omkring)	»	1,000
170 kvadratmeter parkettgolv	»	1,500
korkplattor och korkfyllnad	»	500

Summa kronor 18,000.

I skrivelse till byggnadsstyrelsen den 15 januari 1938 hade svenska teknologföreningen förklarat sig hysa förhoppning att kunna anskaffa ytterligare materialgåvor eller penningmedel för byggnadens utrustning och inredning. Om detta lyckades, skulle förenämnda bankdeposition icke behöva tagas i anspråk för själva byggnadens färdigställande. Härigenom överblivna penningmedel skulle därefter kunna av anstalten disponeras för provningar och undersökningar. Skulle det vid påbyggnadens utförande visa sig, att tillgängliga penningmedel och gåvor icke räckte till för fullständig inredning av våningen med mellanväggar m. m., vore det föreningens önskan, att byggnadens färdigställdes så långt tillgängliga medel räckte.

De erbjudna gåvorna, avseende värme- och sanitetsteknisk anläggning, tegel, parkettgolv, korkplattor och korkfyllnad vore avsedda att komma byggnadsföretaget tillgodo såsom naturaprestationer i form av materialleveranser och arbeten. Vid uppförande av byggnadens stomme kunde emellertid det erbjudna bidraget till värme- och sanitetsteknisk utrustning endast utnyttjas med ett beräknat belopp av omkring 4,700 kronor, varför de erbjudna bidragens sammanlagda belopp reducerades till omkring 14,700 kronor. Återstoden av de för värme- och sanitetstekniska arbeten erbjudna naturaprestationerna torde kunna utnyttjas för de inredningsarbeten m. m., vilka skulle komma till utförande sedan stommen uppförts. För sistnämnda summa kunde emellertid själva byggnadsstommen med yttertak utföras, vilket nu i första hand borde ifrågakomma och varom beslut med det snaraste lämpligen borde fattas med hänsyn till att arbetet å byggnadsföretaget snarast borde återupptagas i normal takt.

Såsom framgår i ärendet medgiva lokalutrymmena vid statens provningsanstalt icke bedrivande av trätekniska undersökningar. Nu föreliggande för- *Departements-
chefen.*

slag om anordnande av ett trätekniskt laboratorium, varav behov sålunda synes förefinnas, i samband med redan pågående byggnadsarbeten vid anstalten torde ur kostnadssynpunkt vara fördelaktigt. Enligt förslaget skulle laboratoriet bilda en andra våning i den beslutade tillbyggnaden till anstaltens flygelbyggnad. De av svenska teknologföreningen för ändamålet erbjudna penningmedlen och materialgåvorna, uppgående till ett sammanlagt värde av omkring 18,000 kronor, beräknas av byggnadsstyrelsen helt täcka kostnaderna för byggnadsarbetet. Någon ytterligare medelsanvisning från statens sida skulle alltså ej erfordras för ändamålet.

I betraktande av anförda omständigheter och då det, på sätt framgår av byggnadsstyrelsens skrivelse, är angeläget att det påbörjade men i avvaktan på prövningen av förevarande framställning tillsvidare vilande byggnadsarbetet vid provningsanstalten snarast återupptages, har Kungl. Maj:t förut i dag på min föredragning medgivit, att ifrågavarande gåva må emottagas samt bemyndigat byggnadsstyrelsen att inom ramen för tillgängliga medel utföra de av styrelsen tillstyrkta arbetena. Med hänsyn bland annat till laboratorielokalernas framtida skötsel och underhåll synes ärendet emellertid böra anmälas för riksdagen, vars godkännande av gåvan i samband därmed lärer böra inhämtas.

Under åberopande av vad sålunda anförts hemställer jag, att Kungl. Maj:t måtte föreslå riksdagen

att godkänna emottagandet av ifrågavarande av svenska teknologföreningen erbjudna gåva till ett värde av omkring adertontusen kronor för anordnande av lokaler för ett trätekniskt laboratorium vid statens provningsanstalt.

Till denna av statsrådets övriga ledamöter biträdda hemställan lämnar Hans Maj:t Konungen bifall samt förordnar, att proposition i ämnet av den lydelse, bilaga vid detta protokoll utvisar, skall avlåtas till riksdagen.

Ur protokollet:

Nils Sehlberg.